

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfétési ár: Egész évre 6 kor. félre 3 kor. egye szám 20 fillér. Előzetési penz és reklamációk Hirschl N. könyvnyomdájába küldendők.	Felelős szerkesztő: SINKOVICH ELEK Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.	Keziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők. Hirdetési díj: 4 hasábné petitsor egyszeri hirdetésnél 20 fill. többszöri hirdetésnél soronként 12 fill. Bélyegdíj 60 fill. Nyíltter petitsora 50 fill.

Egyházlátogatás.

Ritkán esik meg, hogy ami Isten háta megett fekvő vendégünket annyit emlegessék, velünk a heti és napi lapok annyit foglalkozzanak, mint az a mult héten főtisztelendő és méltóságos Gyurácz Ferencz evang. püspöknek vidékünkön teljesített egyházlátogatása alkalmával történt.

Igaz, hogy e tudósítások nem mindig szóltak rólunk valamely kedvező tónusban, megesett a többek közt az a hallatlan dolog is, hogy az egyik újság ami exotikus elmaradottságunkat túl élénk fantáziával festvén annyira elvetette a sulykot, hogy azt állította rólunk, hogy itt köztünk sok olyan 70—80 éves aggastyán van, akik még éltükben papot sem láttak. No lám, mennyire a legsötétebb Afrikában képzelnek még a tollforgató, művelt emberek is bennünket, ki vehetné ilyen formán resz néven attól a kisczell állomási jegykiadótól, aki, midőn Muraszombat vasuti állomását kérdeztem tőle, azt válaszolta, hogy ily nevű fa-

lunak még eddig nem hallotta hírét.

Ha semmi másért, már csak azért is köszönettel tartozunk Ő méltóságának, hogy egy kissé reánk fordította a világ figyelmét, mert e mai reklámos világban nagy igazság rejlik ama mondasban, ha szídnak is, csak beszéljenek rólunk!

Főtisztelendő urunk május 12-én reggel Domonkosfáról jövet érkezett meg járásunkba. A határnál Pósfay Pongrácz főszolgabíró ur üdvözölte a járás nevében, míg a paplaknál az evang. papság tiszteletét gerjesztő nesz-tora Ntű Berke János ev. lelkész köszöntötte vendégét melegséggel hiveitől környezve.

A megérkezés után azonnal az iskolába, a neki oly annyira kedves gyermekek közé ment Ő méltósága. Hisz tudva levő dolog, hogy egész püspökké lételég a pápai ev. népiskola felsőbb osztályait ő tanította, csak hivenek sürgető követeléseire vált meg nagy nehezen, a neki igen gyönyörűségés tehertől a gyermekek tanításától. Nem mint műkedvelő, hanem mint

kora ifjúságától a tanítás göröngyös ösvényén járó, annak minden részletét jól ismerő egyén, szakértelemmel vizsgálta sorban, nem lankadva a terhes munkában, járásunk összes evang. felekezeti és utjában eső két állami iskoláját is. Tótkeresztúron, de meg a többi megvizsgált iskolában is a taneredmény jóságát mellett különös örömmel és igazi meglepetéssel szemlélte Ő méltósága gyermekeinknek a magyar nyelv elsajátításában tett nagy haladását. Mindenütt, ugy az iskolákban, mint a templomokban különös hangsúlylyal kötötte hivei szívére a magyarosodást, mint a mivel tartozunk nemcsak ezer éves szeretett hazánknak, hanem önmagunknak is, mert egy irodalmi nyelv tudása nélkül bemohosodik népünk esze, elmarad és legyőzetik az élet versenyében, mert ma már nem csak a jó papnak, de minden élni, s haladni akaró embernek holtig kell tanulni.

Az iskola megvizsgálása és az istenitiztelet elvégzése után a paplaknál elköltött barátságos ebéd alatt a

TARGZA.

Az életem.

Az életem egy szomorú nóta,
A nótahoz a szívem a kóta.
Sokszor bizony az jár az eszembe:
Jobb lenne tán ha már vége lenn.

Hej, pedig elmúlta ez a bánat,
Ho-tyha hinn tudnék egy leányk.
Hittem egyszer. Régen volt. Azóta,
Hej azóta szomorú a nóta.

ERDŐSI DEZSŐ.

Ábránd.

Száguld a nap . . . az idő gyorsan halad,
Egyszer csak künn lakom zizegő fűz alatt,
Hozól-e orgonát, fehérét énnekem,
Kijőz-e siromhoz mond neg édesem?

II.

Izzó csókot kap-e a jéghideg göröngy,
S szemedből hull-e az örökzöldre gyöny? Ha merengsz hantomon, tűnő emlékekben
Figyelve simulj reá majd — édesem.

III.

És bár némán szorul egymáshoz ajkam ott,
Tán hallasz régesrég elhangzott dallamot,
Füledbe lopózni, csodásan, melegen:
Meggodban szíved ekko, ugy-e édesem?

PUSZTAI BÉLA.

Az emberbarát.

Egyik kezét, azt amelyiknek negyedik ujján
vagyonit érő smaragd és egy szemvakító, mogyoró
nagysága gyémánt gyűrű ékeskedett, hanyagul pi-
hentette a kávéház márvány asztalkáján. A másik
kezeben azt a hírlapot tartotta, amely ismét az ő
neve fölő vont glóriát.

Pedig már megszokhatta, hogy ahol olvassák
vagy kiejtik: Csorbai Iván nevét, annak kapcsán
rendesen ez visszhangzik:

„A páratlan emberbarát!”

Hallja, olvassa lépten-nyomon. Mindennek dac-
czára duzzad melle téjókán a finom posztóból ké-
szült kabát. Az önelégültség tulngése tör utat
egy mély lélegzetvételben.

— Van szerencsém, Csorbai ur.

— Alázatos szolgálja, méltóság uram:

— Épen most olvasom, hogy niféle humanus
cselekedetet gyakorolt ön újra. Igazán példányképe

lehetne azoknak, akiknek szintén módjukban állna
s még öt fillért se adnak arra, hogy embertársai-
kat megmentsék a nyomortól, sok esetben c bán-
tól. 100000 korona jótékonyezérra, ez igazán hal-
latlan bőkezűség. Még az utókor is kegyelettel fogja
emliteni az ön nevét.

— Nem a hírszomj sarkal s a legtávolabbról
sem pályázom arra, hogy más tudjon is létezésem-
ről, mint akinek közvetlen enyhlithetek nyomorán:
szerénykedett Csorbai Iván.

A méltás ur Csorbait biztosította, hogy minden
tiltakozás daczára, figyelmébe ajánlja a kegyel-
mes urnak és nem csak az i válik y-ra a neve
vegen, de gondja lesz rá, hogy azt a br . . két be-
tűskét is ráitografáltathassa a névjegyére.

Csorbai ur nem győzi eléggé ismételni, hogy
neki minden jutalma az öntudatban rejlik; ő csak
egyetlen elvet vall, hogy a végzet csupán letétbe
helyezte egy-egy vagyonosabb embernél a tőkét,
hogy aztán szive és esze sugallata szerint juttassa
rendeltetési helyére; abba a kézbe, mely esdekelve
fordul a bővelkedő felé.

Még nagyobbat sáhajított elhhez a nagy frázishoz.
Csorbai Iván magára emelt fejével, gömbölyüre
feszített mellé halad az utcán, ahol lépten nyo-
mon egy-egy ismerősre bukkan, akik hódolatteljes
tisztetéllal üdvözik az ismert emberbarátot.

házi gazda megemlékezett az oly anynyira félelmetesen viselkedő fagyos szentekről, különösen az épen azon napra eső Pongráczról: élteite nevenapján járásunk köztiszteletben álló vezérébermet Pósfay Pongrácz főszolgabíró urat; míg O méltósága az öreg korral daczoló, kötelességeit mindig ifjú hűvel teljesítő házigazdára Ntú Berke János lelkész urra mondott élénk lelkesedést keltő felköszöntőt.

Tótkereszturon délután megvizsgálván még a második iskolát is, vasárnap reggel Péterhegyre utazott püspök ur, ahol is a határnál Sárkányi Adám körjegyző, a lelkészaknál pedig Ntú Terplán Jenő lelkész ur üdvözölte. Az itteni iskola tuzsufolt lévén püspök ur egy második osztály nyitását sürgős kötelességévé tette a híveknek, azután pedig a templomba vonult az összegyűlt sokaság. Vasárnap lévén a vidékéről annyian jöttek össze, hogy a küllömben új és elég tágas templom alig tudta a hívek felét is befogadni. Délután a Péterhegy közelében levő Szent-Annáról címzett régi r. kath. kápolnát tekintette meg az illusztris társaság, mely vidékünknek sajnos kevésbé ismert és becsült nevezetes becsü mű emléke.

Péterhegyről Felső-Csalogányra utazott O méltósága, de utja Felső-Lendván vivén keresztül néhány perczre megállapodott, üdvözölvén urilakába Felső-Lendva urát gróf Széchenyi Tivadar O nagyméltóságát. Itt esatlakozott a kísérezhez a bodóhegyi ev. gyülekezet elnöksége: Dr. Czipot Zoltán feljegyzelő és Siftár Károly lelkész.

A farszót utazás után jóleső örömmel szemlélte O méltósága azt a szép eredményt, amit a felső-csalogányi iskola kitünő vezetője Hary Lipót, itt az ország határán, mostoha tanügyi viszonyok mellett produkált.

Felső-Csalogányról d. u. 4 órakor ismét vissza Felső-Lendvára utazott O méltósága, eleget tevéen gróf Széchenyi Tivadar O nagyméltósága tavalyi, a bodóhegyi templom szentelésekor történt szívélyes meghívásának. Vacsora alatt szöbblé szöb felköszöntők hangzottak úgy a szivesen látott vendégre, mint O nagyméltóságára és kedves családjára, amelyek közül nem egy a könnyekig meghatott a jelen levőket. Kedden reggel szives elbucuzás

után Bodóhegy felé indult püspök ur, vezetve a bodóhegyi ifjuság alkotta magyar diszbe öltözött, festői bandériumtól. Az igen kitünő kezekbe levő mindkét iskola megvizsgálása után, immár másodsor vononult O méltósága a bodóhegyi hívek méltó büszkeségébe, az impozáns új templomba, hirdetvén Isten és felebarátaink szeretetét, a türelmességet oly ékes szavakkal és elragadó meggyőződéssel, amire csak ez eszméktől való teljes áthatottság képesíti az embert.

Bodóhegyről szívélyes bucsut vevén a bandériumtól Lehoméig kísértetve, Battyánra utazott szerdán püspök ur kíséretével. Lehoméret Csaplovics Ferenc körjegyző ur üdvözölvén, a vezetést a battyáni lovasok vették át s vonultak a szépen renovált gyülekezeti épületek felé. A paplaknál Ntú Czipot Rezső ev. lelkész üdvözölte a fáradhatlan főpásztort azután az iskolák megvizsgálása és istenitisztelet következett.

Csütörtökön reggel a legifjabb vendégi ev. gyülekezet Tómorácz várta ünnepi diszben püspök urat.

A lovasok és több kecsi már a battyáni gyülekezet véghatárán a „Rim” csárdánál várakozott a szivesen várt vendégseregre, ahol is a tómorácz gyülekezet nevében Kjollosa Ferenc tanító ur köszöntötte O méltóságát, míg a paplak kapujába Ntú Hima Sándor üdvözölte gyülekezete körében a főpásztort. Az iskola megvizsgálásánál örömmel vette tudomásul O méltósága, hogy az idén először tanítottak az összes tantárgyak magyar nyelven. Az istenitisztelet és közebed elvégzése után d. u. 4 órakor végre járásunk székvárosa Muraszombat felé indult O méltósága. Mártonhely elején egy diszes diadalkapunál Dr. Uy Károly a muraszombati gyülekezet feljegyzelője üdvözölte a főpásztort, mire mozsarak durrogása mellett megindult a menet Mártonhelyen át Muraszombat felé, elől az improvizált lovas bandérium, míg a kíséretet tizenkét muraszombati fogat képezte. A paplak előtt a helybeli tüzöltő egylet, míg az udvaron az iskolás gyermekek sorfala mögött roppant néptömeg tolongott. Ntú Kovács István üdvözölő szavaira O méltósága örömet fejezi ki, hogy a neki oly sok szép

meglepetést nyújtó vendégség főhelyére Muraszombatra érkezhettek. Ezután egy kedves jelenet következett. Hoffmann Ilona és Sándor Francziska iskolás leánykák üdvözölték fehér ruhába öltözött ártatlan társaik nevében, bátran és szabatos magyarsággal O méltóságát egy szép csokort nyujtva át neki. A figyelemtel meghatott főpásztor a gyermek seregzhez intézett buzdító szavai végeztével homlokon csökölta a feladatukat bátran teljesítő zsenge leánykákat.

A paplakba vonulva 3 küldöttség tiszteletét fogadta O méltósága. Az izraelita hitközség érzelmet Dr. Geiger Vilmos elnök, a helybeli szolgabíró-ságét Pósfay Pongrácz főszolgabíró, míg a városi képviselő testületét Olajos Sándor ügyvéd tolmácsolta. Az ezen szép szavakra adott válasz után a gyülekezeti épületek megsemlélését és a küllömböző látogatásokat teljesítette O méltósága. A város a Lendva hidjánál emelt szép diadalkaput, míg a gyülekezet a paplak és imaház előtt egyet-egyet. Ugy ezeknek izléses feldisztése, mint általában a tapasztalt rend és csinosság, valamint városunk nem remélt fejlődése igen meglepte a diszes vendégsereget.

Másnap, pénteken első sorban is az iskolás gyermekek vizsgálja tartott meg, ahol is főtisztelendő püspök ur teljes elismerését fejezte ki a tapasztalt szép előmenetel felett egy a felkésznek, aki a hittani tárgyakat, mint a tanítónak, aki a reáltantárgyakat tanította.

Iskolából a templomba jött össze az ünneplő sokaság, ahol Ntú Kund Samu esperes az oltárnál imádkozott, a helybeli lelkész prédikált, azután pedig egy Takátsné Kammernayer Irma, Berke Mártha, Fehér Mariska, Török Aranka és Irma, Schönvisznerne Fehér Ilona, Rózsza Etelka urhölgyekből illetve urnókból és Metzker Mátyás, Hartmann Frigyes, Neusiedler Miklós, Ratkó Tivadar, Takács R. István és Pobjics József urakból alakult egyesekar énekelte el ritka precizitással, a Mártony László tanító által megzenésített következő szöveget:

En Istenem feléd sóhajtok:
Aidd meg Uram, te népedet!
Szent hazádban lakni ohajtok,
Mert lelkeim vigaszot opod
Édes! ha benned bízhatom,
Templomodban megnyughatom.

Oh, hálá neked e hajlékért,
Lelkemnek ez nyujt bizalmot.
S én hitemért, ez égi fényért,
Mely biztat: lesz hazám amott.
Oh, boldog az, ki cziélhoz ért,
S üdvözül az Ur Jézusért.

E gyönyörű ének elhangzása után oltárhoz lépett főtisztelendő püspök ur, s a nála már megszokott ékes szózással beszélt az ember rendeltetéséről, felemelve mindnyájunk lelkét abba a magasságba, ahol megszünik minden baj, nem bánt bennünket e világ gonoszsága, hanem béke és üdvösség honol az Istenben. Az istenitisztelet utáni közgyűlésen jó tanácsaire látta el püspök ur a kezdő gyülekezetet, azután pedig az alsó-lendvai ev-ok küldöttségét fogadta.

A jól elvégzett munka után közbejött gyűlt a diszes társaság a Dobrai féle vendéglőbe. Ott volt Muraszombat és vidéke színe-java, körülbelül 100-an. O méltósága a legelső magyar emberre, koronás királyunkra, míg a helybeli lelkész O méltóságára mondott felköszöntőt. Élénk lelkesedést keltett, különösen a lelkész azon kijelentése, hogy O méltóságát itt tart-

A felesége, mint urának méltó párja, tagja minden létező jótékony egysülte nek s alig van egy percz a saját használatára, mert minden pillanatát szegényeknek szenteli.

Az emberbarát hazáért Itt látni, hogy van is miből jótékonyásokat gyakorolnia

Ugy lakik, hogy csak az amerikai ezüstkirály rezidálhat.

Félelken lép be a legénye. — Nagyságos uram, ismét itt van az ember.

— Bocsásd be; mondja leereszkedő ábrázattal; de mikor a legény betette az idegen utat az ajtót, Csorbai ábrázata bih-telthen változsan megy át.

— Megint itt vagy? sziszegi dühötől fojtott hangon, mikor szánsz már meg üldözni.

— Igen, megint itt vagyok Iván. Belemegyek az alkuba. Add ide az igaz 600 koronát, egy kis üzletbe halgatag társ leszek, mert hisz nevemmel nem léphetek a világ elé; s aztán nem hallok több híremet sem.

— Megesküszöl erre?

— A gyermekeim életére.

Mintha egy súlyos követ vettek volna le a nyugalmáról fölnyitotta az íróasztal fiókját s egy csekket állított ki.

Ha a nyomort, a fájdalmat akarnók megörökíteni, keressé se lehetnének erre jobb m. i. t. t. mint az a lehetetlenül kopott öltözetet viselő, beestert arcu féltu, akinek vonásai azonban ugy hasonlanak Csorbai Ivánéhoz, hogy lehetetlen hitelnem adni szavainak, mikor így szól:

— Esküszöm: soha senki se tudja meg, hogy fráterek vagyunk; hogy neked kedvezett a szerencse,

s engem addig üldözött a bairsors míg egy napon . . . Igen, igen, az idegen pénz, Iván! . . . Sikkszartó voltam . . . Ott van a nevem a bécsi rendőrség fekete könyvében. Öt évi feyzhálzal szenvedtem meg azért. Ha abban az időben megsvizleled esedésem-t és segítesz rajtam . . . Hogy könyörögtem, hogy rimádkodtam. Térdem csuszam előtted; a gyermekeim végett . . . Nem, nem teszek szemrehányást. Magad szerzedet a vagyonodat s teltetted vele, amit akartál. De ha meg nem vonod segélyedet, nem lettem volna zember. Hisz az egész csak ötezer forint kérdése volt.

Ne beszélj annyit s főleg ne ilyen hangosan. Itt a pénz; enadl többre egy fillérral se számíthat.

Azóta nem is kértem tőled soha. Tudod, hogy egy jótékony egysült „a züllesnek indultak egylete” utasított hozzád, mint alapítójáé. Akkor nem is gyantítottam, hogy a fivő . . . Nem, nem; hogy Csorbai Iván ugyanazonos Johann Beinerrel. Mikor nálad voltam, már nem volt visszalépés. Én se viseltem már Csorbai nevünket te se álmohadtad, hogy a bejelentett segélytérő a tulajdon testvé . . . Nem, nem mondom ki a többi.

Ezután csöngetett.

— Bocsásd ki ezt az embert. Csak a szívőbe nyilatott egyet amannak; aztán halkan azt sugta: A gazember szavának fog állni: nem hallok többé róla.

Mikor az a spórolás utjára lépett bűnös bemutatta a banknál a 600 koronáról szóló csekket, a kívül állók kegyeletes zúgással ismételték:

— Ismét Csorbai! Nem ismer latárt a bőkeszűse. Páratlan embercát!

duk örökre városunkba, hogy védjen és erősítsen bennünket, érve ezalatt azt, hogy a muraszombati ev. gyülekezet a mai nevezetes nap emlékére „Gyurácz alapot“ alkotott, melyre kegyes szívek száz forintnál többet ösztöndíjakat, a mely örökre fentartja nálunk ő méltósága emlékét. Mondtak még felköszöntőt Dr. Úy Károly Ntú Kund Samu espresre, Dr. Czipott Zoltán vendégeinkre, Kund Samu a vendéddi magyarosító és közművelődési egyesületre, illetve annak tevékeny elnökére, Pósfay Pongráczra, Pósfay Pongrácz ő méltóságára, Sinkovich Elek a vallásfelekezeti közti békére, Kováts István a bíróságra, mint a papság szövetségére stb. stb.

Pénteken este dr. Czipott Zoltán adott vacsorát ő méltósága tiszteletére. Szombaton reggel elbuzsuzva ő méltósága Muraszombattól elindult hazafelé vívó útjára. Utközben még megállapodott Úrdombon és Prosznyákán, mindkét helyen megvizsgálta a kitünő vezetőikkel bíró iskolákat, egyuttal predikált az ott nagy számban összegyűlt hívőknek. Innen Mogyoródon át, visszautazott Pápára, lakhelyére.

Vidékünk nem fogja feledni soká az apostoli buzgóság, lángoló hitű, szeretettől áthatott főpásztort és a minden ízében hű magyar hazafit, a ki vallásosságában türelmével, hazaszeretében odaadással lebilincselte mindnyájunk szívét.

Ludovika Akadémia.

Régóta hangzik már a kiserői pászcz, hogy a magyar ifjúság idegenkedik a hadi pályától s hogy inkább bonyolult oltos eredmények hírdőfényé után, inkább több serogeltat olyan pályákra, hol alárendelt állásért is könnyörög, magának és családjának később nyomoromja kell, hogy em a hadi pályát választána, mely a leggyesebben s a leggyesabban cselőz segít, a legfényesebb ma is a legtöbb dícsőségny nyújthatja. Míg más nemzet előkelő fiataliságai ott szolgát a ő hadseregben, mi fiataliságunk a katonai pályától teljesen idegen. Míg van ma is hadsereg, hol bizonyos osztályokat kizárnak a tisztí rendfokozatból s csak nemesekkel töltek be, addig nálunk nemzetünk java az őcsalásból, a hősök ivadékaiknak sárjakek, a nemzet értelmiségre zömének ifjai a katonai pályától irtóznak s a műveltség ifjúság másképp megélni sem tudván, serogeltat töltek csekély hivatalok felé, pedig a hadi pályán ezekre menő biztosan készen áll a pályázásra s mindenestre híztsabb kenyert és állást ad, mint az időnkint választás alá e ő állások és ad legalább is annyit a megélhetésre, mint egy irodai, vasuti, postai másodrendű szolgát, mely felé most annyira töltek a reményteljes magyar ifjúság.

Elvitatatlan tény, mert a statisztika bizonyítja, hogy amíg a hivatalnokai állásokért a magyar ifjak 53%, a pályázik, addig a katonai pályát csak minden 50-edik választja.

Ezért van azután, hogy a magyar nemzet, mely a monarchia közös és kölcsönös védelmének szeretője, a közös hadsereg fentartásához évenként 42% veradóval járál, a hadsereg vezető elemei között csak alig 10%-al van képviselve.

Valóban szomorú dolog, hogy nemzetünk, mely geniusának megfelelő hadserevezetelt, hadakozással és harci erényekkel tartotta fenn magának anyai évszázadát, a hon védelmének kötelességét elhanyagolja akkor, mikor a vén Európának nagyhatalmai világrengető események bekövetkezését várán, körülötte talpig fegyverben állnak.

Az általános védelmi kötelességet behozhatla óta is immár egy emberöltő töltek el, újabb nemzedék jött a régi helyén s az intézmény a nemzet szívében gyökereket nem verhetett; a magyar elem a hadsereg vezérletében még mindig nem foglalta el azt a teret, mely őt a veradó srányában megilleti. Pedig a mostani viszonyok k'zött a hadi pályától való idegenkedés egyértelmű az öngyilkosság.

Jóllehet a törvényhozás bölcsesége felismerte a helyzetet s az általános védelmi kötelességet törvénybe iktatásával, valamint a katonai nevelés és képzőintézetek felállításával módot nyújtott arra, hogy leggyeser erők szám és erő tekintetében a nagyhatalmak haderejével szemben helyét megállhassa, de fájdom, a nemzet zöme élen a főurakkal, a védelem kötelességét át nem érzi s a helyett, hogy egymással korlívte a nagy elv megvalósításához tettel, eszközöl hozzájárulának, azt előbbre segítene: nem gyamolják, sőt mi több, iránta érdeklődést sem tanúsítanak.

Ha valóban az volt az ok, mivel a katonai pályától való idegenkedést eddig meentegették: hogy a magyar ifjúság azért kerül a katonai pályát, mert rálvéve nemzetiségét kell feloldoznia, az 1897. évi XXIII. törvényekik megszüntette ezt is, mert a honvéd nevelés- és képzőintézetek alapításával megadta a módot arra, hogy a katonai pályára készülő ifjúság magyar intézetekben sajátítsa el a hadi tudományokat, s mint ki ejtelt önálló férfi, lépjen a hadsereg kötelékébe.

Mi tarlja tehát mégis vissza az ifjúságot a katonai pályától ma, mikor a lértel való küzdelem minden pályán még ma is néhez, sőt egyre nehezébb válik, a katonai pályán előlben a fizetés emeles tőrthetőbb állapotot biztosít.

Immár magyar nevelőintézetek tárt kapni várják az ifjúságot, hogy jórészt ingyen neveljék az előkelő tisztí pályára, hol maga erejéből magásra emelkedhetik s mégis évről-évre fájdommal tapasztaljuk a megdöbentő tényt, hogy a Ludovika Akadémia növendékeinek számát betölteni nem képes.

Kötszer írt már a honvédelmi miniszter a Ludovika Akadémia pályázatót, két iskolában kellett volna már 50—20 ifjú felenni az intézet kötelékébe: fájdom, az eredmény a várakozást egyszerű sem elégtette ki. A törvényhozás nemes s'ndeka tehát, hogy magyar nemzeti intézményekben nevelt tisztiekkel foglaltasson el a hadsereg vezérletében ama teret, mely a nemzetet a veradó srányában megilleti: hajótörést szenvedett.

Amak oka, hogy a nemzet ifjúsága a hadi pályát még most sem keresi, nem lehet más, mint vagy kihát a nemzet genuszából a harci erények kultusza s a magyar, melyet anyai istendata tudajonság telt a hadi pályára kiválóan alkalmassá, és éreneyiben teljesen megfogynakozva, a zülles lejtőjére jutott, vagy hogy nem lévén még az ifjúság kellőképen tájékozotva az új honvéd nevelőintézetek a különösen a Ludovika Akadémiának a bés-nyelvi akadémiával immár zemes szervezettől, azokat nem ismeri s így nem is kereselti.

Az első tagadván, az utóbbit kell elfogadnunk.

A Budapestben alapított M. kir. honvéd Ludovika Akadémia jelen szervezetében első rangú katonai nevelés és képző-intézet, mely keblébe évenként ötven 17—20 éves olyan ifjút fogad, ki a képzésikola nyolczadik osztályát elvégzte s az intézetben a felvételi vizsgát megállotta.

A rendszeresített helyek legnagyobb része ingyenes Valamennyi növendék bönálló, kiket az Akadémia, tekintet nélkül arra, vajjon ingyenes vagy fizetéses helyet töltenek-e be, egyenlő elölásban részesít.

A katonai nevelés három évig tart, melyből a növendék kivanságához képest a honvédség vagy közös hadsereghez a hadnagyi rendfokozatban léphek be, még pedig mitán az intézet egy a gyalogság, mint a lovasság szolgálatra egyformán képeszte: akár egyik, akár a másik fegyvernemhez. Az akadémia tehát három év alatt fényes pályára ingyen segít az ifjút, a kinek aztán 20—21 éves korában évente 2400—2600 korona a jövevédelme. Mivel pedig megvetette az intézet nála azt az alapot is, mely a tisztet a hadi iskola eredményes halgtatására képesíti, nyitva áll előtte az ut a vezérkarba s ezzel a legmagasabb rendfokozathoz.

Ha már most azt tekintjük, hogy más pályán csak 25—28 éves korában, sok anyagi áldozat árán, csekély kezdő fizetéssel juthat kevésbé fényes állásba az ifju, s hogyha katonának vál, a hadi szolgálat kötelessége alól meg nem szabadni, és pedig nemcsak hogy a választotla pálya előlresében akadályozza, de anyagi áldozatot is követel tőle, továbbá, hogy a szolgálati kötelességet hosszu táttama miatt esetleg még 40 éves korában is felvetel kell fognia s ott hagyja állást, vagyont, családot, háborúba vonulnia: éppen nem érhető tehát, hogy a katonai pályát oly kevesen választják élethivatásul.

Vajjon oly nagy sulyal nehezedik-e az összehasolított mérték serpenyőjébe a kéneylemszeret, hogy teljesen lenyomja a kötelességek sulyát?

A Ludovika Akadémiáról 32 illusztrációval bővített ismertetés jelent meg, mely az intézet alapításáról, fejlődéstörténetéről, mostani szervezetéről, berendezéséről és működéséről, a rendszeresített alapítványi helyekről, továbbá a pályázatok és felvétel körüli eljárásról minden tekintetben kimerítő tájékoztatást nyújt. Az érdeklődők a füzetet az akadémia-parancsnokságnál 1 koronáért megszerezhetik.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— Értekezlet vasútygben. Gróf Széchenyi Tivadár, gróf Szápáry László Ő Nagyméltóságik, továbbá Barthos István és dr. Gosztonyi Mihály főnap 5 és Muraszombatra érkeznek és ugyanazon napon d. e. 10 órakor Dobrai vendéglőjében a vasut ügyében értekezletet tartanak. Felhívjuk járásunknak a vasut iránt érdeklődő közönségét, hogy az értekezleten minél számosabban jelenjenek meg.

— Szabadságon. Pósfay Pongrácz járásunk főszolgabírája megrogált egészsége helyreállítása végett 1 évi június 7-től jul. 12-ig szabad-

ságra megy, mely idő alatt a szolgabírói hivatalt Sinkovich Elek járási szolgabíró vezeti.

— Új közigazgatási gyakornokok. Vármegyeük főispánja dr. Kiss Emil papik inokst. dr. Kiss Elemér helybeli szolgabíró b'játját és ifj. Horváth Pált Horváth Pál helybeli ügyvéd fiát közigazgatási gyakornokká kinevezté és előbbi az alsópán hivatalhoz, utóbb nevezett a helybeli szolgabírói hivatalhoz szolgálatláltele beosztotta.

— A battánydi iskolások a magyar nyelvi jutalom iránt benyújtott kérvényét visszavonta. A magyarnyelvi bizottság utazási programja ennek következtében annyiban szenved változást, hogy f. hó 31-én d. e. 8—9 óráig Halomszon, 10—11-ig pedig Mezőváron lesz megtartva a vizsgálat itt egyuttal felülvizsgál, hogy a bizottságban a következők vesznek részt: Dr. Karolyi Antal kir. tanácsos, alsópán, Ratkovich Vendel kanonok dr. Edelmann Sebő premontrai kanonok, főgymnázium igazgató, Halász Ferenc kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő, dr. Ármusz József, Góár Frigyes kir. közejegyző, Mezői százados, Kaffer Béla a „Vasvármegye“ szerkesztője. A bizottságfő érkezik Muraszombatra Augustin Pongrácz nyug. kir. j'arásbíró és Góerics Sándor Vasvármegye árv'házának igazgató gondnok.

— A Dunántúli közművelődési egyesület őti rendes közgyűlést Pallavicini Ede ögróf elnökléte alatt f. hó 6-án tartotta Budapestben az új városokba tanácsmterében az egyesületi tagok szép számu részvételé mellett. Elnök az élfést megnyitván, felolvastatta Széll Kálmán miniszter-elnökök, az ögyesület megalakításának és diszelnökének levélt, melyben kiment a közgyűlésről való távolmaradását. — Ezután Porszolt Kálmán főtök-ker terjesztette elő az igazgatóválasztmány övi jelentését, amelyben beszámolt az egyesület egy övi munkásságáról; a mult évben az egyesületnek 6 ovoidja működött és pedig Perlakon (Zalamegye), Tárnokon és Szászton (Fejérmegye), Városlódon (Veszpremmegye), Tarjánban (Komárommegye), és Pimpácson (Supronmegye); azo kivül Veszpremmegye Pénzeskút községében nyári menedékházat is tartott fenn; az egyesületnek vándorkönyvtárai közöl az idő szerint három van vidéki körúton a Dunántúli közművelődési egyesület részéről meghonosított ez az intézmény a jelentés szerint kitünően bevált, így a muraszombati tanitókör, amely az egyik vándorkönyvtárt kezeli, mástét év alatt 6000 darab könyvtári b'arcsát használt el, vagyis hatvezen használták a könyvtárt. Az egyesület mult évben kisdívdívdóink segítségére 2772 ft 46 krt, a magyarnyelvi tanításában kitűnt tanitók és papok segítségére 800 krt, vándorkönyvtárra 324 ft 50 krt, rendes egyesületi kiadásokra 1168 ft 48 krt fordított. A közgyűlés elnökül közfelkeltással Pallavicini Ede ögrófot, másodelnökül Rákosi Jenőt választotta meg.

— Adótitási vizsgálat. Terplan Sándor helybeli adóhivatali gyakornok az adótitási vizsgát a szombathelyi pénzügyigazgatóság kebelében alakított vizsgáló bizottság előtt jó sikerrel letette. Gratulálunk!

— A szombathelyi főgymnásiumban májas hó 15-én kezdődtek az érettségi vizsgálatok. Östályvizsgálatra jelentkezett 41 tanuló, kik közül 3 elbuktak s így 38 tetsz. irásbeli érettségét.

— A trachoma Vasvármegyében. Dr. Mezhiradszky Kálmán, vármegyeünk tiszti főorvosa terjedelmes jelentésben ad számot a közigazgatási bizottság előtt a trachoma elfojtására tett eddigi intézkedéseiről és a trachoma mai állásáról. A jelentés szerint vármegyeünkben most 621 trachomás és 39 trachomagnus beteg van gyógykezelés alatt. A trachoma betegség különösen a szt.-gotthárdi és muraszombati járásban van elterjedve.

— Községbíró választás. Alsó-Csalogány községben Ferkó Ferenc lemondása folytán megváredett községbírói tisztség f. hó 19-én Sinkovich Dénes vármegyebizottsági tagnak mint az alsópán által megbízott választási elnöknek közreműködése mellett megtartott választáson lett betöltve. Községbíróvá egyhangyal Réczeg János községi es küdt választatott meg. Az így megváredett esküdti tisztségre Gombóc István választották.

— Új körjegyző. Kerczán f. hó 14-én töl a körjegyző választás Körjegyzővé Samarus István eddigi helyettes jegyző választatott meg, aki járásunkban F.-Lendván volt régebben körjegyző.

— A csakonyai állami tanitóképző-intézet első osztályába az 1900/1901. tanévre felvételtnek, kik életük 15-ik évét f. évi szeptember 1-én betöltik, vagy korengedélyt nyerneik, testleg épek és egészségesek s a polgári- vagy közeiskola 4-ik osztályát elvégezték, vagy esetleg kivételesen felvételi vizsgálatot tesznek. A felvendő első-éves tanító-növendékek közül 25-en államszolgálatban részesülnek. Még pedig: első sorban mind a 25 növendék az intézet internátusában ingyen lakást és mosást kap; ezenkívül közülök előmentelőköz és anyagi viszonyaihoz képest ingyen, vagy mérsékelt áron (havi 6 koronának, 12 koronának, 16 koronának, 24 koronának az intézet pénztárába történő befizetés me'llett) az intézet köztartásán reggeli étel és vacsorából álló élelmezést nyerneik. A felvételre vonatkozó kérvények f. június hó 10-ig a csakonyai áll. tanitóképző-intézet igazgatóságához küldendők. A kérvényhez csatolandó a folyamodó születési bizonyítványa, mult tanévi osztálybizonyít-

ványa, s a jelen tanévi időszaki értesítője, továbbá tisztviselői bizonyítvány a tanuló egészségi állapotaéről és testi épségéről, hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, évi jövedelméről, a kiskorú családtagok számáról és életkoráról s a esküvel polgári állásáról. Ha a kérésvényhez szegélyeségi bizonyítvány csatoltatik, a kérésvény mellékelőit helyegyetemesek Csáktornya, 1900 május 23.

Margitai József, igazgató.

Zseborát talált Poredos Miklósnál faludi lakos s megrátalt a szerencsésének. De a helyett, hogy jelentést tett volna a dolgról, a 36 korona értékű ezüst éráv egy 8 korona é-téki málazéret eladta Seruga Irán halmosi lakos károsultnak azonban tudomására jutott a dolg s most a szerencsésből szerencsétlenség lesz Poredos Miklósnéra nézve, mert följelenteték a helybeli kir. járásbírósnál.

Elemtartó koldus. Bevezék Irán 67 éves battányi lakos mint 16-28-án Földulás czéljából hazatért élvotvott, de hozzátartói gyauakodtak, hogy egyfajta bájna miatt öngyilkosságot akar követni s azért de leginkább azon okból, nehogy a nagyfokú trachomában szenvedő koldus a járást területén nyomoztatja. Bevezék öngyilkossági szándékát csakugyan végre is hajtottja és a Mura folyóba ölte magát, a hanna hulláját f. hó 19-én Wernsö stájerországi község határában kifogták és az ottani temetőbe elföldelték. A hullának személyazonosságát Bevezék János az öngyilkos fia konstátálta.

A népszámlálás elrendelése. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter körlevellet becsatolt lí az összes törvényhatóságokhoz, melyben az 1900 évi népszámlálás megkezdésére határidővel 1901. jan. 1—10-ig terjedő időt határozza meg s az általános intézkedések megkezdésére szólítja föl a törvényhatóságokat. Az 1900. évi népszámlálásról szóló 1891. évi XLIII. t. c. 3. §-a értelmében a községek de városokat az 1900 évi népszámlálás alkalmával a következő kiadások fogják terhelni: iródi kiadások, a számláló biztosok díja, csomagolási és szállítási díjai a népszámlálási anyagok a központi statisztikai hivatalhoz. Ez okból figyelemmel a miniszter a törvényhatóságokat, hogy már most tekintettel legyenek a városoknak és községeknek az 1901. évi költségvetési előirányzatában a várható népszámlálási kiadásokra. A rendelkezés mellékelve van egy utasítás is a népszámlálás megkezdésére vonatkozólag. Ezen utasítás szerint a népszámlálás megkezdése 6 köznapon túl nem terjedhet. Minden törvényhatóság területén lévő községek azonban egy számláló kerületté nem alakíthatók. Számláló biztosoknak ki evezhetők: tanácsbíró tanácsok, lelkészek, ny. hivatalnokok, értelmesbű gazdák stb. — de a körjegyzők, anyakönyvezetők, orvosok lehetők, mellőztessenek. Tanítók kötelesek a számláló biztos megválasztás elvállalni s a megbízásának eleget tenni tartoznak. A számláló biztosok díjaztatnak, díjakukat azonban vannak megföldapítva, I. díj 3, II. díj 4, III. díj 5, IV. díj 6 koronában van megföldapítva.

A borellenőrző bizottságok részére a legutóbbi törvényi közzététel új szabályrendelet alkotott, mely a bizottságok tagbör hatáskörét bővítet; nem csak a bizottságok együttesen, de minden egyes tagjának jogában áll az új szabályzat szerint borkereskedéseket és italmezeiket, nem csak följelentés esetén, de bármikor megvizsgálni s a borokból mintát venni, s azt megvizsgálattatás végett a hatóságok beküldeni.

Tanítók háza Gyufája új gyűjtő, mely nemhogy elősegít, hanem ellenkezőleg felépit a Tanítók Házait, azokat a házakat, melyekben a tanítók felsőbb iskolába járó gyermekei eláztat nyernak Van helyőre két-féle gyártmány; egyik féle meggyulad a vízpáralpon is, a másik csak saját dolozón.

Szőlősgazdák figyelmébe. A varmegyének a peronospora terjedésének meggátlása tárgyában fennálló szabályrendelete értelmében minden szőlőbirtokos köteles szőlőjét most május végén a virágzás előtt és június végén, a virágzás után megpermetezni. Aki ezt elmulasztja és följelentetik, 100 koronájig terjedhető bírságot fizet.

Gabonák termőképessége. A külföldön néhány hónappal ezelőtt nem csakély feltűnést keltett, hogy Egyiptomban 1000 éves koporsókban talált gabonaszemeket elvete, esodás alakzata és fajlájú gabonát termettek. Most kisütötte egy angol mezőgazdasági kísérleti állomás, hogy ez autik gabonatermelés a mesék országhába való ismeretlen tudományos kísérletek bizonyítják hogy meg 15—20 éves gabonából is alig terem már mag. sőt a kísérletek folyamán kitűnt, hogy egy két éven át képmertesen megőrzött búzának sem volt csökkenése. Ami különösen a búzát illeti, a kísérletek azt látszanak bizonyítani, hogy általában csak 12 évvel nem régebbi búza képes új termőésre. A tengeri ellenben már néhány év múlva oly változásokon megy át, hogy vetőmagoknak egyáltalán nem használatos.

A Triestzi Általános Biztosító Társaság (Assicurazione Generali) f. é. április hó 7-én tartott 88-ik közgyűlésekor megbeszélte az 1899. évi mérlegét. Az előtérítendő jelentésből látjuk, hogy az 1899. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke

összege 483.973.109 korona és 56 fillér tetek ki és az az előtérítendő díjak 19.724.236 kor. 19 fillér megtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10.963.809.000 90 fillérrel 124.700 392 korona 59 fillér emelkedett. A tüzbiztosítási ágban a díjbevételek 18.128.179 korona 40 fill. miliól 7.728.542 korona 64 fillér viszonyítottatásra fordítottak úgy, hogy a tiszta díjbevételek 10.399.627 korona 76 fillér rögött, mely összegeből 6.482.000 korona 91 fillér mint tartalékot karokott a társaság 1899-ben 28.174.407 korona 04 fillér fölcsatolt. Emlék hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítéseket, a társaság alapítása óta karok fejében 661.663.927 korona és 90 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből házikra 123.186.556 korona 69 fillér esik, mely összegzet a társaság 181.062.400 koronával fizette ki. A nyereség tartalékok közül, melyekből 14.652.239 korona 11 fillér rögött, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok arfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 2.507.733 korona 74 fillér külön tartalék, egy szintén az évi nyereségből kihasított 413.251 korona 38 fillérrel 8.824.239 koronával 11 fillér emeltett föl; továbbá feltevések még a 100.000 koronára rögött kétes követelések tartaléka. Ezekben kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatból esetleges csökkenést kiegyenlítse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek először az értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 1.349.373.167 korona 61 fillérrel 162.699.919 korona 18 fillér emelkedtek, melyek között természetesen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok 14.652.239 koronával 29.782.502 kor. 61 fill. 2. Életbiztosítási kétvéyekre adott kölcsönök 14.246.324 kor. 74 fill. 3. Letételemezett értékpapírokra adott kölcsönök 1.466.107 kor. 99 fill. 4. Értékpapírok 193.491.469 kor. 40 fill. 5. Tárca váltók 814.150 kor. 26 fill. 6. A részvényesek biztosított adósszevelei 7.350.000 kor. 7. Bankoknál lévő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet felé tartozó hitelök 10.963.809.000 korona 91 fillér rögött. Eről a legközvetlenebb körlevelek fognak bővebb felvilágosítást nyújtani.

Nyitlér

* Az e rovatt alatti közl. nem vállal fel. a szerk-

Selyem-mennyasszonyi-ruha 40 forint 50 krajczárral fejjébe — 14 méter! póstaber és vámentesen szállítva! Minták póstafordulattal küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és s ínes „Henneberg selyem” 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Henneberg G., selyemgyáros (sz. és kir. udvari-szállító) Zúrichben. 5.

Radein gyógyfürdő.

Radein fürdő Stryában. — Posta-, távírda- és vasuti állomással.

Források: radeini savanyuvíz, legutóbb **litium-natron tartalmú gyögyvíz, esz-, huzg-, vesz-, gyomorjából és mindenféle tudóhármatok ellen kitűnő hatással bír,** igen szénsavdús, kitűnő pezsgéssel új borokkal vagy gyümölcs-szórppelel együttive igen kedvelt itató ital.

Regedei Király-forrás, szintén igen kedvelt asztali víz savanykás borokkal stb. együttive.

Gizella- és Margitforrások, kitűnő asztali vízek, a bort nem fektetik előbbi erősebb és ő borokhoz, utóbbi pedig új borokhoz alkalmas.

4 vastartalmú forrás, ivó- és fürdővíz, vasfürdők, savanyuvíz fürdők, hidropatikus gőzkarma, masszázás, savó- és tejgyógyászat.

Idény: május 15-től szeptember végéig.

Éghajlat: onyhe, egészséges a levegő, tiszta és pormentes. Mertföldnyi területre gyárak ninesenek. **Asztalvizek-raktár** minden nagyobb városban. **Minden iranyban közvetlen szállítás.**

Bővebb felvilágosítások díjmentesen megszereshetők az igazgatósággtól.

2—8

881/1900

Árverési hirdetményi kivonat.
A muraszombati kir. járásós, mint teleknyvíny hatóság közzírte teszi, hogy Gaber Ferencz vörrehajátónak Rogán József vörrehajátást szívedő elleni 83 kor. 80 fill. tőkőkövetelés és járásbírósg terítékben lévő a F-esajóány 18. számú tőkőkben A. I. 1—8. sor, 38, 59, 328, 365, 373, 1/40, 1/43, 1/58, 3/83. s 3. házsz. birtokból Rogán Józsefet illető B. 19. alatti felérésre az árverést 648 kor. 69 filléren ezennel megállapított kikéllátási ábrán elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1900. évi június hó 6. napján** délelőtti 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéllátási áron nul is eladtni fog.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagy készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírra a kikéllőt közzírte letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bimatépnézek a bíróságnál előleges elhelyezéséről állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Muraszombatan a kir. járásbírósg mint tkvki hatóságánál, 1900. márczius 31-én.
MATAUSCHKEK, aljbró.

Hirdetmény.

A pusztá-méténei urodalomban **40.000 drb metszett tölgyfaszőlőkaró** eladó.

(2—3) Az árak az ottani értékségnél tudhatók meg.

Házeladás.

Muraszombatan, a Bokor-utca 50. sz. a (Mintek-féle ház átellenében) lévő

tégla házamat

3 szobával, 1 konyha, éléskamra, ugyszintén egy hozzáépített **faépület,** mely áll 2 szoba, 1 konyha és istállóból, hozzátartozik még **egy nagy konyhakert,** örök áron eladom.

Kusztér Márton

háztulajdonos,

Muraszombatan.

2—3

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy

600 liter

Saját termésű

valódi tótsági, tiszta és jó minőségű **szilvóriumom** eladó.

Az ár egyezség szerint.

Gergorecz Miklós

földbirtokos,

Andorhogy

u. p. Mártonhely (Vas megye).

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy raktáron tartok

dusgzadg választékban sir-és emlékköveket,

melyeket az

F. GREIN

gréczi híres czégtől szerzem be és fenni czégek eredeti árában adom el.

Egyuttal ajánlom magam **mindennemű szobafestési munkák elfogadására.**

Minták és költségtervezetekkel mindenkor és bárkinek szívesen szolgálom.

Vidéki megbízásokat árfelemelés nélkül teljesítek.

Schmiederer Hans,

3—25.

szobafestő.

Regede, Tabor 74.

Triesti általános biztosító-társulat.

KIADÁS

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérlehez Elemi-biztosítási ág (1899).

BEVÉTEL

	korona		fil			korona		fil	
I. Kártérítések: (beleértve a kártérítési költségeket):									
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosító részét	6624516	98							
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosító részét	3662992	44	10187309	4					
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítményeit):									
1. Szervezési költségek [a folyó számlán teljesen feleltetve]	179707	53							
2. Jutalékok	168651	79							
3. Folyó igazgatási költségek	126178	28	4651'47	69					
4. Adók és illetékek									
III. Leírások és egyéb kiadások:									
1. Leírások teljes követelésekre	7065	80							
2. Árfolyamvesztés, pénzüzemek, és külföldi váltókban	40858	80							
3. Jánusok kamata és áttalások a hivatalnokok ellátás pótjára	266114	—	819865	30					
IV. Tartalék függő kárakra:									
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosító részét	890228	79							
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	1700259	—	2509257	79					
V. A biztosítási alapok állása a számadáji év végén:									
1. Díjtartalék									
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosító részét	6482000	91							
b) Szállítmánybizt. lev. a viszontbiztosító részét	848815	44							
2. Tőkésített nyereségtartalék	7287816	35							
3. Az értékpapírok árfolyam tartaléka	2025000	—							
4. Kétes követelések tartaléka	3179652	61	1821548	98					
5. Összesen	80000	—	1829552	96					
VI. Évi üzleti nyereség									
Összesen:			32297052	05					

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérlehez. Életbiztosítási ág (1899).

	korona		fil			korona		fil	
I. Endekes biztosítások és járadékok fizetése:									
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosító részét	6571505	04							
2. Élesem esetre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosító részét	106751	03							
3. Járadék biztosítások	324877	82	790153	83					
II. Fizetők elővételét követőenként, levonva a viszontbiztosító részét									
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosító részét	199988	06	192497	56					
2. Élesem esetre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosító részét	175666	28	461835	28					
3. Járadék biztosítások	46858	46							
4. Összesen	179229	82	327038	61					
III. Díjtartalék									
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosító részét	5517	28	314833	93					
2. Élesem esetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosító részét	216417	16							
3. Járadék biztosítások	26767	98	214802	37					
IV. Független díjtartalék									
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosító részét	1031015	34							
2. Élesem esetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosító részét	215778	34							
3. Járadék biztosítások	11482	28	1208475	96					
V. Biztosítási alapok állása a számadáji év végén:									
1. Díjtartalék									
a) Halálesetre szóló és vegyes, bizt., lev. a viszontbizt. részét Kor. 105.280,10/12									
b) Élesem esetre szóló és vegyes, bizt., lev. a viszontbizt. részét	9.575.932/0								
c) Járadék biztosítások	3.365.229/48		11881062	90					
2. Díjtartalék									
a) Halálesetre szóló és vegyes, bizt., lev. a viszontbizt. részét Kor. 5.010,076/01									
b) Élesem esetre szóló és vegyes, bizt., lev. a viszontbizt. részét	302.767/41								
c) Járadék biztosítások lev. a viszontbiztosító részét	17.281/27		6390139	69					
3. Külön tarték a kamattal eslegesen hanyatlásnak kiegyenlítésére	560090	—							
4. Tőkésített nyereségtartalék	2025000	—							
5. Értékpapírok árfolyam tartaléka és kiegészítő tartalék	6031576	12							
6. Kétes követelések tartaléka	80000	—							
7. A biztosítók ösztönközlépe a kamatokkal együtt	1629043	02	134165771	33					
8. Összesen			1576533	69					
VI. Évi üzleti nyereség									
Összesen:			1576533	69					

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyónállása 1899. december 31-én.

TEHER

Folyó számla	A tétel neve			Összesen			Folyó számla	A tétel neve			Összesen		
	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	A részv. adóssághoz a létbe nem fizetett részről	1675000	—	3975000	—	7350000	—	1	Alapítók	250000	—	250000	—
2	Készpénzesítés az ml. igazgatóság s főkönyvén	1139164	89	291203	16	1433370	45	2	Tőkésített nyereségtartalék	2625900	—	2625900	—
3	Rendelkezésre álló pénzek hitelét, a takarékpénzt.	87	157865	72	649274	59	3	Összesen	3177652	61	253691	38	
4	Ingaltn bírlak							4	Kiegészítő tartalék	10000	—	257733	74
a) Városi ingatlanok			12500000	—	12500000	—	5	Tartalék kétes követelések fedezésére	60000	—	10900	—	
b) Mezőgazdasági hátrékok	2259000	—			2259000	—	6	a) Díjtartalék folyó biztosításokra					
c) Épületek (P. arsterrasse)			1720000	—	1720000	—	b) Díjtartalék a múlt évől	7330816	35			7330816	
d) Trisztion (Via Garzanti)			280006	21	280386	21	c) Külön tarték a kamattal eslegesen hanyatlásnak kiegyenlítésére			560090	—	2339816	37
e) Mianobon (Piazza Gordinio)			157342	14	157342	14	7	Biztosítási alapok állása a számadáji év végén			11881062	90	
a) Állami és más értékpapírok	881867	91	9280765	98	10246433	89	8	Biztosítási alapok állása a számadáji év végén			11881062	90	
b) Folyó kamatok	311514	37	618881	14	930035	51	9	Összesen			11881062	90	
c) Váltak a tőzsvázon	311150	20			814156	26	10	Tartalék függő a jövő kifizetésekre decz. 31-én az A mérlegh	259287	79			
d) Jelzálog-kölcsönök			11197034	26	11197034	26	11	Összesen			11881062	90	
e) Kölcsönök értékpapírokra	1466107	99	14243281	74	1446107	99	12	Östönközlépe az életbiztosításban nyereséghelyre			134165771	33	
f) Kölcsönök saját kezelt ingatlanokra			8217	76	82926	39	13	Biztosítók javára			168904	62	
g) Maradvány a viszontbiztosító számláján	790853	63	466923	89	3299486	91	14	A hivatalnokok ellátási pótjára nem teljesült	297407	28	291807	28	
h) Maradvány az intézet főkönyvi számláján	2897651	—	2969706	89	3829075	89	15	A hivatalnokok ellátási pótj. kiegészítő tartaléka	82983	18			
i) Maradvány az A mérlegh számláján							16	Jelzálog-kölcsönök			1678003	84	
j) Adóok különböző címek alatt	1069346	99	48704	87	1118151	86	17	Egyenleg a viszontbiztosító számláján	4163	27	1943	93	
k) Letét; a) Fellege juttatása alkalmából tett alapítvány	100000	—			100000	—	18	Egyenleg az intézet főkönyvi számláján	290056	89			
b) Letét; Besso József alapítvány	12000	—			12000	—	19	Kétes követelések és biztosított nyamat	29843	86	244333	77	
c) Letét; Csabi B. alapítvány	6000	—			6000	—	20	Összesen	5026506	01	4235711	02	
d) Letét; Goldschmidt alapítvány	6000	—			6000	—	21	Összesen	100000	—	100000	—	
e) Goldschmidt alapítvány							22	Besso Márk alapítvány	22800	—	22800	—	
f) Letét; Besso József alapítvány							23	Besso József alapítvány	12000	—	12000	—	
g) Letét; Csabi B. alapítvány							24	Csabi B. alapítvány	6000	—	6000	—	
h) Letét; Goldschmidt alapítvány							25	Goldschmidt alapítvány	6000	—	6000	—	
i) Letét; Goldschmidt alapítvány							26	Gömbös alapítvány	13071	18			
j) Letét; Goldschmidt alapítvány							27	Gömbös alapítvány	8955	—	8955	—	
k) Letét; Goldschmidt alapítvány							28	Gömbös alapítvány					
l) Letét; Goldschmidt alapítvány							29	Gömbös alapítvány					
m) Letét; Goldschmidt alapítvány							30	Gömbös alapítvány					
n) Letét; Goldschmidt alapítvány							31	Gömbös alapítvány					
o) Letét; Goldschmidt alapítvány							32	Gömbös alapítvány					
p) Letét; Goldschmidt alapítvány							33	Gömbös alapítvány					
q) Letét; Goldschmidt alapítvány							34	Gömbös alapítvány					
r) Letét; Goldschmidt alapítvány							35	Gömbös alapítvány					
s) Letét; Goldschmidt alapítvány							36	Gömbös alapítvány					
t) Letét; Goldschmidt alapítvány							37	Gömbös alapítvány					
u) Letét; Goldschmidt alapítvány							38	Gömbös alapítvány					
v) Letét; Goldschmidt alapítvány							39	Gömbös alapítvány					
w) Letét; Goldschmidt alapítvány							40	Gömbös alapítvány					
x) Letét; Goldschmidt alapítvány							41	Gömbös alapítvány					
y) Letét; Goldschmidt alapítvány							42	Gömbös alapítvány					
z) Letét; Goldschmidt alapítvány							43	Gömbös alapítvány					
aa) Letét; Goldschmidt alapítvány							44	Gömbös alapítvány					
ab) Letét; Goldschmidt alapítvány							45	Gömbös alapítvány					
ac) Letét; Goldschmidt alapítvány							46	Gömbös alapítvány					
ad) Letét; Goldschmidt alapítvány							47	Gömbös alapítvány					
ae) Letét; Goldschmidt alapítvány							48	Gömbös alapítvány					
af) Letét; Goldschmidt alapítvány							49	Gömbös alapítvány					
ag) Letét; Goldschmidt alapítvány							50	Gömbös alapítvány					
ah) Letét; Goldschmidt alapítvány							51	Gömbös alapítvány					
ai) Letét; Goldschmidt alapítvány							52	Gömbös alapítvány					
aj) Letét; Goldschmidt alapítvány							53	Gömbös alapítvány					
ak) Letét; Goldschmidt alapítvány							54	Gömbös alapítvány					
al) Letét; Goldschmidt alapítvány							55	Gömbös alapítvány					
am) Letét; Goldschmidt alapítvány							56	Gömbös alapítvány					
an) Letét; Goldschmidt alapítvány							57	Gömbös alapítvány					
ao) Letét; Goldschmidt alapítvány							58	Gömbös alapítvány					
ap) Letét; Goldschmidt alapítvány							59	Gömbös alapítvány					
aq) Letét; Goldschmidt alapítvány							60	Gömbös alapítvány					
ar) Letét; Goldschmidt alapítvány							61	Gömbös alapítvány					
as) Letét; Goldschmidt alapítvány							62	Gömbös alapítvány					
at) Letét; Goldschmidt alapítvány							63	Gömbös alapítvány					

Legnagyobb választék!

A közelgő idényre bátorkodunk a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe hozni, hogy nagy bevásárlások által azon kellemes helyzetben vagyunk

bámulatos olcsó áron

első rendű stíriai vasat oroszlán jeggyel, *első rendű stíriai* tengelyeket, *első rendű stíriai* fekete-, ónozott és horgonylemezeket, *első rendű stíriai* ekevas és ekekormányokat, *első rendű stíriai* sodrony és sodronyszegeket, *első rendű szabadalmazott patkószegeket* ugymint:

kapákat, ásó- és lapátokat, fejsze- és Serpenyőárút

szép és hibátlan kivitelben adni.

Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat

Traverznik és avult vasuti sinekből

építkezéshez minden hosszu és magasságban, valódi

Júdenborfi Portland és Román cementet,

mely mindig legjobb és friss minőségben kapható.

Vasalásokat, bel- és külföldi szerszámokat

ülő- és fürdő kádakat horgony lemezből, vasbutorokat, varró- és mezőgazdasági gépeket, minden fajta **takaréktűzhelyeket** és **konyhaberendezéseket.**

Főraktár a legjobb és legkiadósabb valódi

Wiesi fénydarab, morvai kovácsszénből és Coaksból

nagyban és kicsinyben.

Szíves pártfogásért kérve, maradtunk mély tisztelettel

URAY TESTVÉREK EZEELŐTT THURMANN M.

vas- és fűszerkereskedés a „VASUDVARHOZ“

REGEDE.

Legnagyobb választék!